

Jozef maakt zich bekend

Periodethema: Jozef
Genesis 44 en 45

a. De beker bij Benjamin (Gen. 44: 1-15)

UITLEG VAN DE TEKST

Na de koninklijke maaltijd (Gen. 43: 32-34), is Jozef opnieuw erg vrijgevig. Hij geeft zijn huismeester de opdracht om de zakken te vullen met zoveel graan als ze maar kunnen dragen. Bovendien moet het geld weer in de zak teruggelegd worden, zoals de vorige keer (Gen. 42: 25). Over eten voor onderweg lezen we deze keer niets. Jozef laat wel zijn zilveren beker in de zak van Benjamin leggen. Waarom dit gebeurt, wordt snel duidelijk. De andere dag laat men de broers met hun ezels al vroeg vertrekken. We lezen er niet over, maar we kunnen ervan uitgaan dat ze in een blijde stemming terugkeren. Simeon mag mee en Benjamin hoeft niet achter te blijven. Met zakken voller dan ooit gaan ze naar huis. Maar dan komt de onverwachte wending. De broers zijn nog maar net de stad uit of ze worden ingehaald door de huismeester van Jozef. De man, die hen gisteren zo vriendelijk op hun gemak gesteld had en die hen in het huis van Jozef genodigd had, vraagt in opdracht van Jozef aan hen: 'waarom hebt gij kwaad voor goed vergolden? Jullie hebben de zilveren beker van mijn heer gestolen. Weten jullie niet, hoe hij aan die beker gehecht is? Is het deze niet, waaruit mijn heer drinkt en waarbij hij iets zekerlijk waarnemen zal?' Volgens sommige uitleggers wijzen die laatste woorden op een oud gebruik in Egypte. Men deed in een beker wijn soms een druppel olie en aan de vorm die de olie aannam in die beker wilde men de toekomst aflezen. De kanttekenaren spreken van 'iets door ijdele of ongeoorloofde kunst waarnemen om verborgen

dingen te openbaren of te voorzeggen'. Toch denken we niet dat Jozef aan deze bijgelovigheid heeft meegedaan. Met de woorden: 'waarbij hij iets zekerlijk waarnemen zal' wordt eenvoudig bedoeld: als die beker weg is van tafel, moet hij dat toch onmiddellijk opmerken. Hij weet dan gelijk wat voor mensen jullie zijn. In vers 15 zegt Jozef zelf deze woorden: 'weet gij niet, dat zulk een man als ik, dat zekerlijk waarnemen zou?' De broers zijn door deze woorden niet alleen diep geschokt, maar ook zwaar beledigd. Ze kunnen de beschuldiging van de huismeester van Jozef niet geloven. Verontwaardiging klinkt door in hun reacties, maar ze blijven netjes. 'Waarom spreekt mijn heer zulke woorden? De beker gestolen van uw heer? Het zij verre van uw knechten dat zij zodanig een ding doen zouden. Hoe komt u er bij? We hebben juist het geld dat de vorige keer in onze zakken zat weer meegenomen en aan uw meester willen geven. Daaruit blijkt toch wel dat we geen dieven zijn. Als we dat geld weer meegenomen hebben, zouden we dan zilver of goud uit het huis van uw meester willen stelen?'

In vers 9 worden de broers in hun spreken erg onvoorzichtig: 'bij wien van uw knechten hij gevonden zal worden, dat hij sterve; en ook zullen wij mijn heer tot slaven zijn.' Zo zeker zijn ze van hun onschuld. Maar de huismeester verzacht dit voorstel. Ze hoeven niet allemaal mee als slaaf. Alleen de man bij wie de beker gevonden wordt, zal de slaaf van zijn meester moeten worden voor de rest van zijn leven. Snel worden de zakken van de ezels afgehaald en geopend. De huismeester weet natuurlijk precies waar de beker is. Hij heeft hem er zelf in gedaan. Maar hij begint niet bij de zak van Benjamin, hij begint met de zak van de grootste, van Ru-

ben. Pas als hij bij de laatste is, wordt de beker in de zak van Benjamin ontdekt. Als de broers dit zien, zwijgen ze in alle talen. Maar met hun daden maken ze veel duidelijk: ze scheuren allemaal hun kleren van droefheid over de misdaad die Benjamin begaan schijnt te hebben, uit ontzetting om het verdriet dat hun vader te wachten staat en uit vrees voor de straf die ze zeker zullen moeten ondergaan. Samen gaan ze terug naar de stad, naar het huis van Jozef. Ze vallen voor zijn aangezicht ter aarde. Dan zegt de onderkoning tot hen: 'wat daad is dit, die gij gedaan hebt? Weet gij niet, dat zulk een man als ik dat zekerlijk waarnemen zou?' Iemand als hij, kan toch niet gemakkelijk bedrogen worden.

TER OVERWEGING

In de zak van de kleinste wordt de zilveren beker van Jozef gelegd. Is dat wel eerlijk van Jozef? Gaat hij hier niet te ver? Als Jozef hiermee werkelijk de bedoeling had om Benjamin van diefstal te beschuldigen, dan zouden we deze daad moeten afkeuren. Maar Jozef doet dit niet om zijn broers te plagen, maar om hen te beproeven. Jozef wil weten of die oude zonde, waardoor ze hem verkocht hadden naar Egypte, hen tot schuld was geworden of niet. Eerst beproefde hij hen door te zeggen dat ze Benjamin mee moesten nemen, anders zou Simeon niet meer vrij komen en zouden ze ook geen koren meer kunnen kopen en sterven. Daardoor zou Jozef aan de weet komen of vader Jakob weer vertrouwen in zijn zonen had. Vader Jakob gaf uiteindelijk zijn zoon mee. De tweede beproeving was de bevoorrechte plaats van Benjamin aan tafel. Jozef zou daardoor kunnen zien of ze nog afgunstig waren op de zoon van Rachel. Maar geen jaloezie, zoals om zijn veelervige rok, was bij hen te ontdekken. Nu komt de zwaarste beproeving. Hij laat zijn zilveren beker in de zak van Benjamin leggen en als die beker gevonden wordt, zal Jozef tot de andere tien zeggen dat zij naar huis mogen, maar dat Benjamin als slaaf moet achter blijven. Wat zullen ze dan doen? Zullen ze kiezen voor hun eigen leven of zullen ze kiezen voor hun broer? Zo beproeft de Heere ook nog wel eens degenen die Hem verwachten. Het komt er dan ook op aan of het ons werkelijk om God te doen is of om onszelf. De vraag is dan of we werkelijk veranderd/vernieuwd zijn.

b. Juda pleit voor Benjamin (Gen. 44: 16-34)

UITLEG VAN DE TEKST

In vers 16 neemt Juda het woord. Hij heeft zich garant gesteld voor de terugkeer van Benjamin (Gen. 43: 8). Hij voelt zich nu geroepen om te spreken:

'wat zullen wij tot mijn heer zeggen, wat zullen wij spreken en wat zullen wij ons rechtvaardigen? God heeft de ongerechtigheid uwer knechten gevonden.' Op welke wijze zullen we onze onschuld bewijzen? Juda kan zichzelf niet meer rechtvaardigen. Het lijkt alsof hij schuld erkent voor het stelen van de beker, maar hier wordt door Juda een veel grotere zonde beleden, nl. wat ze met Jozef gedaan hebben. Het oordeel is niet te ontlopen. We zijn bereid de straf te dragen en slaaf te worden. Hij aanvaardt het oordeel. Calvijn schrijft: 'Ze hadden zichzelf tevoren in bescheidenheid knechten genoemd; nu echter geven zij zich aan Jozef over als slaven.' Jozef blijft beslist bij zijn voorstel. Hij zegt dat zij naar huis kunnen gaan, maar dat Benjamin blijft. Jozef beproeft ze nog eenmaal. Als de broers toch het meest om zichzelf geven, kunnen ze nu gaan. In vers 18 lezen we dat Juda een paar stappen naar voren doet en zijn pleitrede houdt. Prachtig van stijl, maar daarbij ook diep ontroerend. Hij verzoekt de onderkoning een enkel woord te mogen spreken, zonder dat deze kwaad wordt. Hoewel hij met grote eerbied spreekt, wacht hij het antwoord van Jozef niet af, maar gaat direct door met zijn verhaal. Eerst vertelt hij hoe zij ten opzichte van de onderkoning te goeder trouw zijn geweest. Met overtuiging maakt hij duidelijk, waarom hij niet zonder Benjamin terug naar zijn vader kan en wil. Een zoon van zijn geliefde vrouw is vader Jakob al kwijt: 'voorwaar hij is gewisselijk verscheurd geworden en ik heb hem niet gezien tot nu toe' (vers 28). Hier hoort Jozef voor het eerst wat zij hun vader hebben wijsgemaakt, maar ook hoort hij hoe zijn vader hem nooit was vergeten. Het verlies van deze tweede zal hij op zijn hoge leeftijd niet meer kunnen verwerken, hij zal zeker sterven. Dat kan en wil Juda zijn vader niet laten overkomen. Zonder afgunst wordt de grote liefde van Jakob voor Benjamin naar voren gebracht. Juda vertelt ook dat hij zich borg heeft gesteld. Hij zal dan wel blijven en zijn levenlang slaaf zijn, dan kan Benjamin gaan. Juda's pleitrede eindigt in een snik. Van de harde ruwe kerel, die ook Juda bleek te zijn, is niets meer over.

TER OVERWEGING

Uit dit gedeelte blijkt dat de broers echt veranderd zijn. Ze gaan met Benjamin mee terug naar de onderkoning. Ze bieden zichzelf als slaaf aan. Er is geen spoor meer van afgunst en egoïsme te vinden. Met de kinderen kan worden ingegaan op de overeenkomsten en verschillen van Juda en Christus als borg. Christus is Borg en Middelaar met een hoofdletter. Hij treedt in bij God. Niet voor een broer die door zijn vader niet gemist kan worden. Hij treedt in voor zondige en verloren mensenkinderen als wij zijn. Duizendmaal groter dan Juda is Christus. Juda ging in de bres staan voor een on-

schuldige. Christus is in de bres gaan staan voor een volk dat des doods schuldig was. Juda had er ergens nog zelf belang bij, want hij kon het verdriet van zijn vader niet aanzien. Jezus had er Zelf geen enkel belang bij. Het was alleen maar liefde die Hem dreef. In de pleitrede van Juda horen we de echo van de pleitrede van de Leeuw uit Juda's stam: 'Vader, Ik stel Mij voor dezen in de plaats. Indien Gij dan Mij zoekt, zo laat dezen heengaan.' Als Juda voor Benjamin had moeten sterven, zou hij het gedaan hebben. 'Maar Christus is voor ons gestorven, toen wij nog zondaren waren.' Juda bood zich aan om slaaf te worden. Christus heeft Zich Borg gesteld met Zijn leven. Bij Juda hoeft het zover niet te komen. We lezen in het vervolg, hoe op Juda's ontroerende rede de ontknoping volgt. Bij Christus kwam het zover wel. Hij heeft Zichzelf gegeven tot in de dood des kruises, opdat zondige mensen gered kunnen worden!

c. Jozef maakt zich aan zijn broers bekend (Gen. 45: 1-8)

UITLEG VAN DE TEKST

Aan het slot van hoofdstuk 44 staat de ontroerende pleitrede van Juda beschreven, die er op uitloopt dat hij zichzelf aanbiedt in de plaats van Benjamin. En dan lezen we aan het begin van Gen. 45: 'Toen kon Jozef zich niet bedwingen.' Twee keer eerder lukte het Jozef zichzelf te beheersen en zijn tranen voor zijn broers te verbergen (Gen. 42: 24 en 43: 30), maar na de pleitrede van Juda kan hij zich niet meer inhouden. Hij ziet daar z'n broers, die hem zoveel ellende hebben aangedaan, liggen. Wat is hun houding veranderd. Toen ze Jozef naar Egypte verkochten, hadden ze om het verdriet van hun vader niets gegeven. Nu willen ze niet weg zonder Benjamin. Jozef merkt dat de gezindheid van zijn broers volledig veranderd is. Ze zien zichzelf als schuldigen. Nu kan hij zich voor hen niet meer als een onbekende houden. Hij gebiedt de hofhouding, alle schrijvers, getuigen en adviseurs die aanwezig zijn, de ruimte te verlaten. De samenkomst had tot nu toe het openbare karakter van een rechtsproces. Er was diefstal gepleegd en de schuldige moest worden aangewezen en berecht. Iedereen moet weg, behalve zijn broers. De kanttekenaren schrijven dat hij dit doet om zijn eer en die van zijn broeders bij de Egyptenaren te bewaren. Zo konden ze niet horen dat hij door zijn broeders was verkocht. Als iedereen weg is, barst Jozef op typisch oosterse wijze in luid gehuil uit. Hij huilt zo hard dat de Egyptenaren het buiten de deur kunnen horen. Het geluid dringt door geheel Farao's huis. En dan maakt hij zich bekend: 'ik ben Jozef, leeft mijn vader nog?' Maar Jozef weet toch

dat zijn oude vader nog leeft. Dat is waar, maar hij vraagt het nu anders. Hij legt alle nadruk op het woordje 'mijn'. Iedere keer vroeg hij: 'leeft uw vader nog?' Maar nu vraagt hij: 'leeft mijn vader nog? Ik ben Jozef en uw vader is ook mijn vader.' In zijn ontroering spreekt hij zijn hartenwens uit in een vraag, waarop hij het antwoord al weet: ik zal mijn vader weer zien! Jozef ontvangt echter geen antwoord. Ze kunnen hem wel verstaan. Ook de taalman heeft de zaal verlaten. Maar deze onderkoning spreekt nu in hun eigen taal. Sprakeloos, verbaasd en verschrikt staan de broers voor hem. Is deze machtige heerser hun eigen broer Jozef, die zij verkochten als slaaf? Wat staat hen nu te wachten? Dan gaat Jozef voor de tweede maal spreken: 'nadert toch tot mij!' Jozef stuurt ze na zijn bekendmaking niet weg, maar roept ze tot zich. En ze naderen. Duidelijk zegt hij het nog eens: 'ik ben Jozef' en om alle twijfel weg te nemen voegt hij er aan toe: 'die gij naar Egypte verkocht hebt.' Die laatste woorden zullen hen nog meer benauwd hebben. Maar Jozef probeert hen op hun gemak te stellen. In vers 5 zegt hij: 'weest niet bekommerd en de toorn ontsteke niet in uw ogen, omdat gij mij hierheen verkocht hebt.' De broers waren toornig. Niet op Jozef, niet op elkaar, maar op zichzelf, omdat ze Jozef naar Egypte verkocht hadden. Jozef laat zijn broers dan zien, hoe bij alles wat er gebeurd is op de achtergrond een ander aan het werk is geweest. De grote Ander. Drie keer zegt hij hetzelfde. In vers 5 zegt hij: 'God heeft mij voor uw aangezicht gezonden tot behoudenis des levens.' In vers 7 zegt hij: 'God heeft mij voor ulieder aangezicht heengezonden om u een overblijfsel te stellen op de aarde en om u bij het leven te behouden.' In vers 8 lezen we: 'gij hebt mij herwaarts niet gezonden, maar God Zelf.' Driemaal benadrukt Jozef dat het zijn broers wel geweest zijn die hem verkocht hebben, maar dat boven die broers en boven die zonde God Zelf stond, Die hem naar Egypteland gezonden heeft. Alles wat hij heeft meegemaakt, ziet Jozef als een zending van God. Daarom is er geen spoor van bitterheid meer in zijn hart tegenover zijn broers. Hij weet waarom God dit gedaan heeft, waarom hij al die dingen heeft moeten lijden. Hij zegt aan het slot van vers 5: 'doch God heeft mij voor ulieder aangezicht heengezonden tot behoudenis des levens.' Jozef zou een behouder van het leven zijn. God heeft Jozef voor hun aangezicht naar Egypte gezonden, als een echte Zafnath Paänéah, een behouder van het leven. Anders zouden ze nooit door deze hongersnood heen komen. Nog maar twee jaren van de zeven waren daarvan voorbij. Jozef heeft ingezien dat het ten diepste niet de boze handelwijze van zijn broers is geweest, maar de onnaspeurlijke wijsheid Gods, waardoor hij deze weg naar Egypte heeft moeten gaan.

TER OVERWEGING

Het is opmerkelijk dat wanneer Jozef zich aan zijn broers bekendmaakt, hij hen geen verwijten maakt. Hij wijst alleen op het beleid van de Heere. Daarvan doet hij verschillende malen belijdenis. Toen hij naar Egypte werd vervoerd en daar in de gevangenis terecht kwam, had hij – ondanks de dromen! – niet kunnen denken dat het zo zou aflopen. Achteraf is het hem alles duidelijk geworden. Zo is het vaak nog. Dat we achteraf Gods bedoelingen in ons leven leren begrijpen en Hem daarin ook mogen groot maken: 'Heilig zijn, o God, Uw wegen...' De hand van God die ons leven leidt, is een goede hand! Als de Heere verkeerde wegen van mensen gebruikt om Zijn plan uit te voeren, zijn daarmee die wegen niet goedgepraat. Voor hun verkeerde daden blijven de broers zelf verantwoordelijk. We kunnen denken aan een voorbeeld uit het Nieuwe Testament. De Heere Jezus moest onschuldig veroordeeld worden, maar daarmee ging Pilatus niet vrijuit. In vers 7 zegt Jozef dat God alles zo geleid heeft 'om u een overblijfsel te stellen op de aarde en om u bij het leven te behouden door een grote verlossing'. Wat had de Heere ook al weer beloofd aan Abraham? 'In u zullen al de geslachten des aardrijks gezegend worden.' Als het nageslacht van Abraham nu in deze hongersnood zou omkomen, zou daar niets van terecht komen. De satan had dat wel graag gewild. Hij wil niets anders dan Gods raad tot verlossing breken. Maar de Heere zegt: 'mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen.' God heeft met dit alles een goede bedoeling gehad: om een heel volk, het volk der belofte, waaruit eens de Messias geboren zal worden in het leven te behouden. De Zaligmaker moet geboren worden. In Hem bewerkt de Heere een grote verlossing. Een verlossing van alle zonden en schuld voor een ieder die in Hem gelooft.

d. Jozef nodigt hen uit in Egypte te komen wonen (Gen. 45: 9-25)

UITLEG VAN DE TEKST

Nadat Jozef zich bekend heeft gemaakt aan zijn broers en gesproken heeft over Gods leiding, verlangt hij zo om zijn vader te zien, dat de begroeting pas daarna plaatsvindt (vers 14-15). Hij zegt dat zijn broers snel naar hun vader moeten gaan. Ze moeten hem vragen om met zijn kinderen, kleinkinderen, vee en al zijn bezit in Gosen te komen wonen. Dat is een smalle strook land in het oosten van Egypte, die het meest geschikt was voor weidegrond. De komende vijf jaren zullen nog jaren van honger zijn. In Egypte zal Jozef hen kunnen onderhouden. Ook naar zijn vader benadrukt Jozef dat het God is, Die hem heeft bewaard en verhoogd (vers 9). In vers 14 en 15 lezen we over de broe-

ting. Eerst wordt Benjamin omhelsd. Allebei huilen ze. Daarna kust Jozef zijn andere broers en huilt over hen. Dan beginnen de broers pas met hem te spreken. Wat ze gezegd hebben, vermeldt Gods Woord niet. Het nieuws van de komst van Jozefs broers krijgt ook Farao te horen. Hij en zijn knechten vinden het fijn dat ze er zijn en keuren het voorstel van Jozef goed. De broers moeten naar Kanaän gaan om hun vader en families te halen. Farao zegt dat ze in het beste deel van Egypte mogen wonen en volop te eten zullen hebben. Verder biedt hij ook wagens aan voor het vervoer van kleine kinderen, vrouwen en bovenal de oude Jakob. Waarschijnlijk worden met deze wagens grote tweewielige ossenkarren uit het koninklijke wagenpark bedoeld. In vers 20 zegt Farao dat ze niet bezorgd hoeven te zijn als ze al hun bezit niet kunnen meebrengen, want het beste van heel Egypte zal voor hen zijn. Zo worden de broers teruggezonden naar Kanaän voorzien van voedsel voor onderweg en nieuwe kleren. Benjamin krijgt, evenals bij de maaltijd (Gen. 43: 34) vijf maal zoveel kleren en ook nog eens driehonderd zilverlingen. Ook voor vader Jakob gaan er giften mee: tien ezels en tien ezellen, allemaal beladen met het beste uit Egypte: koren, brood en eten voor de reis van Jakob met zijn familie naar Egypte. Dan laat Jozef zijn broers vertrekken naar vader Jakob.

TER OVERWEGING

De broers krijgen in vers 13 de opdracht om hun vader al de heerlijkheid van Jozef in Egypte te boodschappen. Het doet ons denken aan wat de Heere Jezus zei, toen Hij Zich op de opstandingsmorgen aan de vrouwen bekendmaakte. Ze moesten Zijn broederen gaan boodschappen dat Hij was opgestaan. Nog steeds heeft deze meerdere Jozef boodschappers om de heerlijkheid die er in Hem is voor arme zondaren bekend te maken. Daar mogen ook de vertellingen op de zondagschool voor gebruikt worden. Wijs vanuit Jozef maar gedurig op de heerlijkheid van de Heere Jezus Christus, opdat ook de kinderen het bij Hem leren zoeken. Hij is de enige en ware Behouder van het leven en een ieder die zich in vertrouwen aan Hem overgeeft, komt niet te kort. Hij schenkt mild en overvloedig. Nog veel meer dan Jozef.

e. Groot nieuws voor Jakob (Gen. 45: 26-28)

UITLEG VAN DE TEKST

Zodra de zonen van Jakob thuishouden, moet het grote nieuws eruit. 'Jozef leeft nog, ja, ook is hij regeerder in het ganse land van Egypte.' Ze vertellen alles wat er gebeurd is. Ja, het is heel wonderlijk gegaan allemaal. Zij hebben Jozef willen doden. God

echter, heeft hem als uit de dood levend gemaakt. Zij hadden Jozef verworpen. God heeft hem uitverkoren. Jakob hoort de aangrijpende boodschap van zijn zonen. Hij zal, als hij dit hoort, toch wel uitzinnig van blijdschap zijn. Zijn lievelingszoon leeft nog! Maar Jakob wordt niet blij. Integendeel. Als hij de boodschap hoort, bezwijkt zijn hart (vers 26). Hij gelooft er niets van. Ze moeten hun vader op zijn oude dag niet voor de mal houden. Dit kan toch niet. Daarom past het ook niet in Jakobs mogelijkheden. Hij gelooft het niet. Hij wijst het blijde nieuws af. Dan vertellen de zonen van Jakob nog eens alles. Ze nemen Jakob mee naar buiten. Daar kan hij met eigen ogen zien dat ze hem niets op de mouw spelden. Zijn doodgewaande zoon Jozef heeft zelf de bewijzen meegegeven om te laten zien dat hij leeft. Jakob ziet de wagens die uit Egypte zijn meegekomen om hem en zijn gezin te vervoeren. Dan moet hij het wel geloven. En 'de geest van Jakob hun vader, werd levendig'. Alle hoop op weerzien van Jozef was bij vader Jakob gestorven. Maar nu hij hoort en de bewijzen ziet dat Jozef leeft, leeft ook Jakob op. Het nieuws is een kracht van God waardoor het leven van Jakob weer als nieuw wordt. De tekenen van dit leven worden ook merkbaar. Jakob, van wie we voorheen de indruk kregen dat hij maar terneer zat, dat eigenlijk alles hem te veel was, veert krachtig op. Hij gaat tot actie over. 'Mijn zoon Jozef leeft nog! Ik zal gaan en hem zien, eer ik sterf!' Daaruit spreekt ook het geloof. Ondanks het feit dat Jakob een oude man is, gelooft hij toch dat hij Jozef zal zien. Zo breekt er weer een nieuwe fase aan in het leven van de aartsvader Jakob.

TER OVERWEGING

Jozef heeft zich aan de broers bekendgemaakt. Met die wetenschap gaan ze rijk bepakt en bezakt en met extra wagens uit Egypte naar Kanaän. Ongetwijfeld zal er onderweg veel door de broers zijn heengegaan. Immers nu moet het hoge woord eruit. Nu zal uitkomen dat ze hun vader bedrogen hadden. Wil er – dat geldt ook vandaag – echte blijdschap in je hart en leven zijn, dan moet je eerlijk zijn. Eerlijk tegenover de Heere en tegenover je naaste. Dan kun je niets achterhouden en ook niet leven met leugens en oneerlijke dingen. Het is ook niet zo verwonderlijk dat vader Jakob aanvankelijk het grote nieuws niet kan/wil geloven. Zijn zoons hadden destijds toch verteld dat Jozef door een wild dier verscheurd was. Nu gaat het in dit Bijbelverhaal over Jozef. Voor Jakob is het alsof zijn zoon als uit de dood is teruggekomen. En dat kan hij eerst niet geloven. Maar geloven wij de boodschap dat de Heere Jezus leeft? Dat Hij uit de doden is opgestaan? Jozef was in zekere zin eigenlijk al een voorbeeld van de Heere Jezus. Zijn broers wilden hem doden, maar God heeft hem koning gemaakt. Zijn reddingswerk is een voorbode van het red-

dingswerk van de Heere Jezus. Die was ook verworpen. Hij werd gedood. Maar God wekte Hem op. Dat is het grote nieuws wat ook vandaag verteld mag worden. En zoals de woorden van de zonen van Jakob gebruikt worden en de meegestuurde wagens uit Egypte om Jakob te overtuigen, zo gebruikt de Heere vandaag bijv. de Bijbelvertelling om ons door de Heilige Geest te overtuigen. Hij gebruikt ook Zijn tekenen en wonderen, die Hij vandaag doet, want Hij laat horen en zien dat Hij de levende is. De Redder in nood. Hij wekt met Jezus op in een nieuw leven. Dat is pas het echte leven, waarin we leren gaan in Zijn spoor.

GELOOFSLEER

- In de hele geschiedenis van Jozef gaat het om Gods Vaderlijke voorzienigheid. God, de Heere, regeert. In de Heidelbergse Catechismus brengen zondag 9 en 10 dat onder woorden. In de Nederlandse Geloofsbelijdenis handelt artikel 13 over Gods voorzienigheid.
- In dit gedeelte gaat het over Juda die zich borg stelt voor Benjamin. Ook Jezus Christus wordt Borg genoemd. In de Dordtse Leerregels, hoofdstuk II, 1-4 wordt hier uitgebreid over gesproken.

1. God is niet alleen ten hoogste barmhartig, maar ook ten hoogste rechtvaardig. En Zijn gerechtigheid (gelijk Hij Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft) vereist dat onze zonden, tegen Zijn oneindige Majesteit begaan, niet alleen met tijdelijke, maar ook met eeuwige straffen, beide naar ziel en lichaam, gestraft worden; welke straffen wij niet kunnen ontgaan, tenzij aan de gerechtigheid Gods genoeg geschiede.
2. Maar alzo wij zelve niet kunnen genoegdoen en ons van de toorn Gods bevrijden, zo heeft God uit oneindige barmhartigheid Zijn eniggeboren Zoon ons tot een Borg gegeven, Die, opdat Hij voor ons zou genoegdoen, voor ons of in onze plaats zonde en vervloeking aan het kruis geworden is.
3. Deze dood van de Zoon Gods is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden; van oneindige kracht en waardigheid, overvloediglijk genoegzaam tot verzoening van de zonden der ganse wereld.
4. En deze dood is daarom van zo grote kracht en waardigheid, omdat de Persoon Die dien geleden heeft, niet alleen een waarachtig en volkomen heilig mens is, maar ook de eniggeboren Zoon Gods, van één zelfde eeuwig en oneindig wezen met de Vader en de Heiligen Geest, zodanig als onze Zaligmaker wezen moest. Daarenboven, omdat Zijn dood is vergezelschap geweest met het gevoel van de toorn Gods en van de vloek, die wij door onze zonden verdiend hadden.

